

Přírodě blízké ošetření stromů

Přírodě blízké ošetření stromů

Jedná se o zásahy, které napodobují přirozený rozpad korun a redukovují náporovou plochu korun stromů. Přírodní řezy se provádí spíše na větvích a kmenech s větším průměrem. Řez je upraven tak, aby vypadal, že došlo k samovolnému odlomení. Touto metodou ošetřujeme především stromy ve fázi stárnutí – stromy senescentní.

Z koruny starého stromu odstraňujeme pouze to, co je reálným bezpečnostním rizikem pro strom nebo jeho nejbližší okolí. Veškeré ostatní větve necháváme v koruně bez zásahu.

Pokud to není nezbytně nutné je pro strom nejlepší řez neprovádět vůbec. „Nelepší řez starých stromů je ten, který neuděláme.“ Je však nutné umět stanovisko „neřezat“ zdůvodnit a obhájit.

Řez je pro stromy vždy vnímán jako poranění, mnohdy velmi rozsáhlé. Hranice mezi péstebními zásahem a poraněním je někdy velmi tenká. Neodborným a necitlivým zásahem můžeme poškodit či zničit nejen strom samý, ale i život jiných organismů, které jsou na stromu, jako jedinečnému biotopu závislé.

Ošetření stromu metodou zlomení tahem lana navijákem, kdy je dosaženo nejpřirozenějšího úhledu a charakteru zlomu.

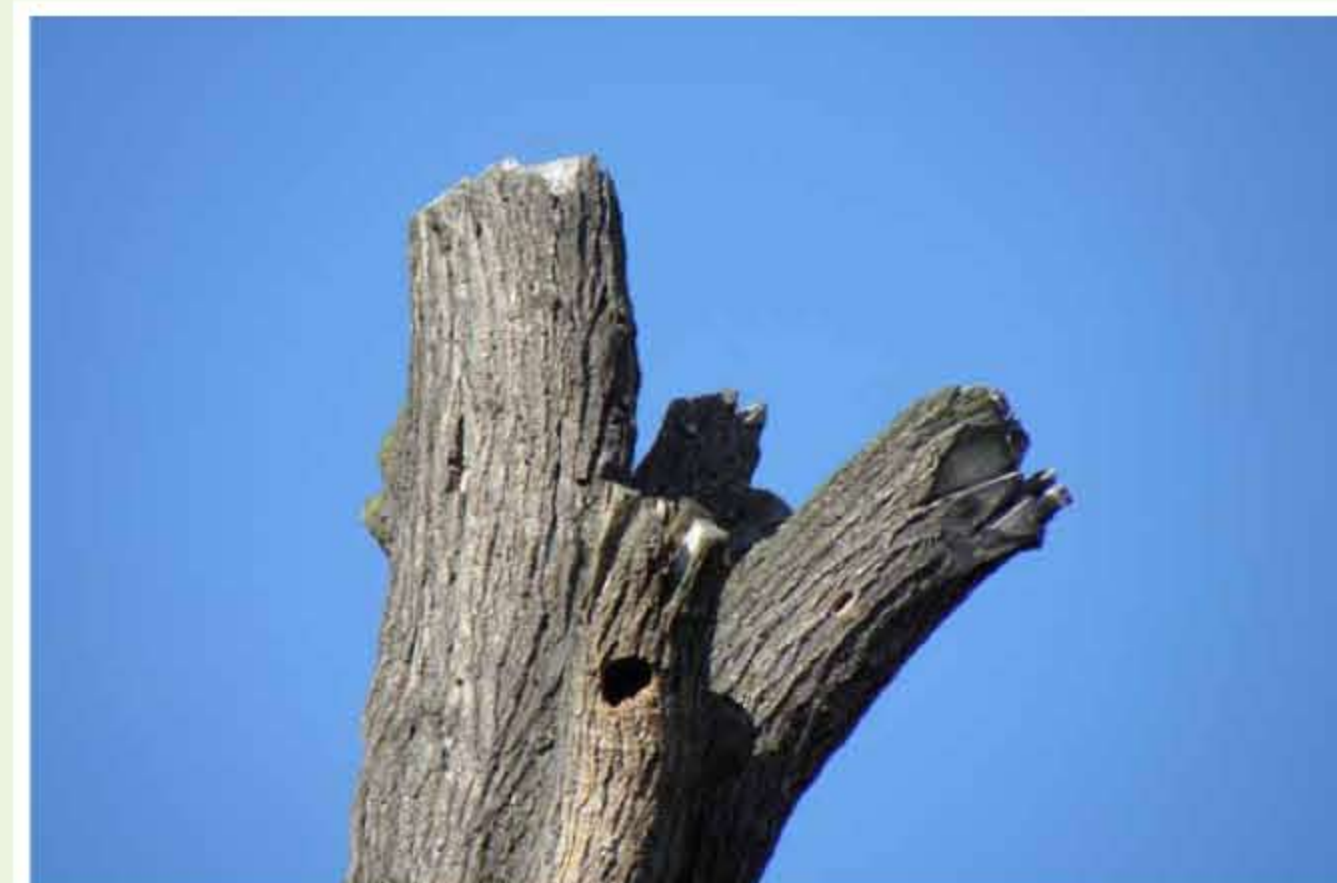
Přirozené zlomy jsou předlohou provádění přírodě blízkých řezů – tzv. řezů korunkových.

Zlomená větve na starém stromu poskytují škálu biotopů pro různé druhy organismů, které jsou na těchto nikách závislé.

Starší korunkový řez s mladým obrostem.

Korunkový řez vytváří podmínky pro urychlení degračních procesů dřeva skrze dřevokazné houby a jiné organismy.

Korunkový řez

Nejznámější a nejviditelnější projev přírodě blízkého ošetření stromů. Simuluje v koruně přirozený zlom staticky slabé větve vlivem silného bočního větru nebo vlastní váhy tak, aby ze země řezná plocha připomínala přirozený zlom s roztřepenými okraji mimo místa větvení. Jedná se o takový řez stromů, kdy stromolezci pracují v koruně stromů tak, aby po zásahu nebylo poznat, že na stromě došlo k jakémukoliv zásahu člověkem.

Řez je vhodné používat především u stromů, které jsou již rozsáhle napadeny patogeny a nacházejí se ve stadiu rozkladu v místech největší zátěže, tedy na bázi kmene nebo v kosterním větvení. U zdravých jedinců bez hnilob a dutin může tento řez způsobit silnou infekci a jeho charakter napomáhá k snadnější postupné destrukci stromu patogenními organismy, především dřevokaznými houbami. Toto je žádoucí v případech, kdy potřebujeme rozšířit ekologický potenciál místa pro organismy vázané na staré stromy s jejich typickými projevy.

Větší řezné plochy podporují ekosystém stromu – výskyt brouků a ostatního hmyzu, hub, mechů, řas. Tento řez je nutné provádět ve spolupráci s odborníky z řad ekologů, fytopatologů, dendrologů na základě předběžných výzkumů.

V současné době podléhá korunkový řez intenzivnímu zkoumání, hodnocení jeho kladů i záporů a vůbec jeho vhodnosti použití a účinnosti. Z arboristického hlediska je provedení korunkového řezu je velmi komplikované a mnohdy velmi nebezpečné. Je nutné si uvědomit, že obecně řez je záměrné poškození stromu a je nevratným procesem.

Korunkový řez na kosterní větvi.

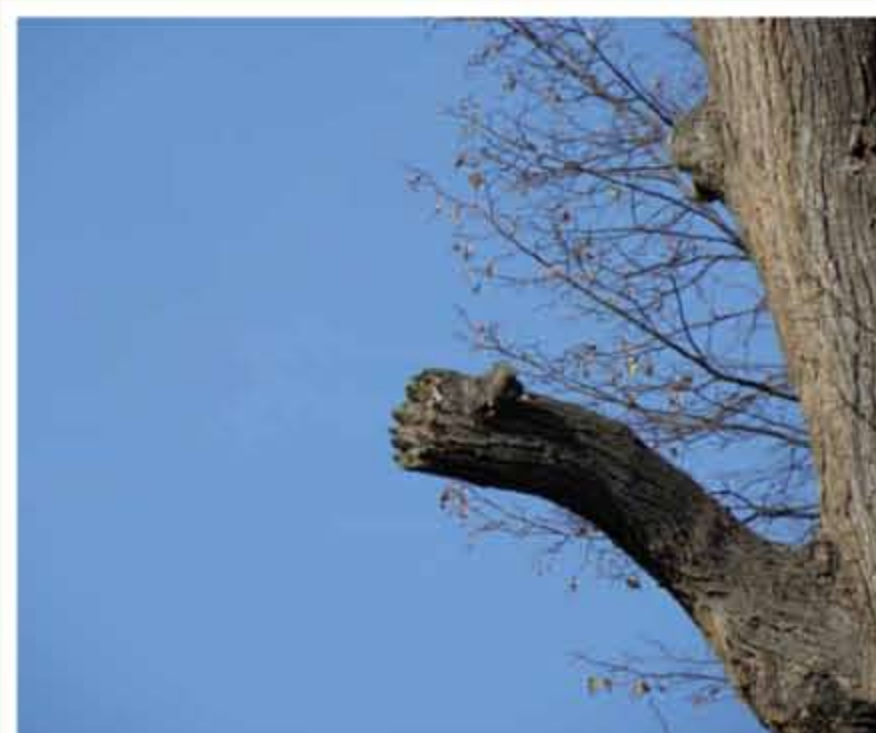
Zdařile provedený korunkový řez

Ne vždy je simulace přirozeného zlomu povedená...

...je aspoň snaha zanechat velkou řeznou (kontaktní) plochu

Lipa srdčitá (Tilia cordata) ošetřena korunkovým řezem

Kosterní větve po ošetření korunkovým řezem

Pěstební ošetření na starém stromu by mělo korespondovat s přírodě blízkými metodami.

Starší korunkový řez.

Provedení řezu ve vrcholové části je technologicky velmi náročný a nebezpečný.

Ošetření starých stromů přírodě blízkou metodou.